5. 2. 2023 – Obrácený mordýř

1. čtení: Sk 9, 1-22

Píseň: NEZ334 – Hříchy tvý tě jednou doženou (bez posledního refrénu!)

Základ kázání: Sk 9, 23-31

Kázání: Milí shromáždění,

apoštol Petr byl obrácený hříšník. Hlavně proto ho Ježíš Kristus vybral za skálu, řecky petra, své Církve. Vždyť Petr byl tlučhuba siláckých řečí, mimoň, který znovu a znovu rozuměl situaci i Ježíšovým slovům špatně. Ba dokonce měl opakovaně za to, že rozumí lépe než Ježíš tomu, co Ježíš sám říká. Tomu, co považuje Bůh za dobré.

Ale po Kristově vzkříšení Petr vším všudy přijal tu podivnou, bláznovskou Kristovu cestu: Totiž zapřel sám sebe. Vzal na sebe kříž svůj i jiných. A následoval Krista. Ve službě Bohu, a tak bližním.

No a apoštol Pavel je úplně stejný. Jen ještě stokrát horší. Pavel souhlasil s ukamenováním Štěpána. Nepřestával vyhrožovat těm židům, kteří přijali Ježíše za Mesiáše. Chtěl je vyhladit – kraličtí šťavnatěji překládají: Toužil po *mordu* učedníků Páně. A mají pravdu. Kdepak vyhladit, řecký text skutečně hovoří o Pavlově touze po *vraždění* Petra a jemu podobných. Kam se na jeho hřích hrabe ten už tak dost příšerný a ostudný Petr!

A právě takového Pavla si vybral Pán. Člověka toužícího po vraždění. Po vraždění Kristových věrných. Toho si vybral Pán za nástroj, přesněji „vyvolenou nádobu“ (BKR). Bůh totiž nikoho nepoužívá jako nástroj, jako věc. Nikdy. K ničemu. Člověk není pro Boha *nikdy* jen prostředkem k nějakému cíli. To je doména lidská. Protože hříchu. A zla: „Ať to udělá *někdo jiný*, to co *já* chci a věřím a mám za to, že by mělo být!“ „Někoho si na to zaplatíme – kdepak vlastní práce na vinici Páně!“

Tak Církev stojí na téhle dost hrozné dvojici apoštolů Petr – Pavel. Žádní idolové to nejsou. Což je dobře – jinak by byli modlami.

Oba mají hromadu problémů. Spoustu dalších také způsobili. A přesto jsou dodnes i evangeličtí křesťané v šoku, když sami o sobě zjišťují, že nejsou *zdaleka* nijak dokonalí. Že jsou možná horší než Petr a Pavel – ti se alespoň obrátili. Změnili. Zapřeli sami sebe ve prospěch Krista.

Tak je i u Pavla je strašně důležitá jeho reakce na setkání se Vzkříšeným. Že i ten krvežíznivý pronásledovatel křesťanů *zapřel sám sebe*. Odmítl být dál takový, jaký byli do té doby. Rozhodl se podržet jen to, co je v souladu s Kristovým příkladem. A přidat k tomu to mnohé další, co je tak samozřejmě Kristovské – ale ani pro křesťany to není normální. Stejně jako už Abram. Nebo Petr. Nebo Ježíš.

Tak i Saul-Pavel kázal Krista. Božího Syna Ježíše. Jeho smrt a slova a vzkříšení. Ne etiku. Ne společenství. Ne církev. Božího Syna Ježíše Krista. Jak to dokládají také jeho dopisy, které se mnohem víc zaměřují na teologii a náboženství než na cokoli jiného. A i to ostatní je stále znovu zdůvodňováno teologicky, kristovsky. Ne „mně by se to líbilo," potažmo „nelíbilo." Ale jestli je to božské, dobré, správné, kristovské.

A Církev rostla. Paradoxně mnohem víc mezi pohany než v Judsku, Galileji a Samaří. Než ve „Svaté zemi." Tedy rostla právě tam, kde působil ten příšerný, ale obrácený, Pavel. Kterého církev samotná raději uklidila stranou. „Pryč s ním z Jeruzaléma do Cesareje a ještě dál do Tarsu." Aby dosl. „měli klid." Kraličtí: „Aby měli pokoj."

Přece nebudou trpět toho Pavla, který byl stokrát teologicky vzdělanější než i ten Petr. Vždyť buzeroval do kde čeho a kde koho. Ačkoli to bylo nedávno, co se sám vůbec obrátil Kristu. Ačkoli očividně kázal a mluvil pravdivě. Raději toho Pavla Církev odsunula stranou. Aby neotravoval – aby měli pokoj.

Přece nás tu v církvi nemůže někdo otravovat s nějakou teologií?! S nějakým Písmem svatým? S nějakou pravdou? S nějakým Kristovým příkladem, zapíráním sebe sama a službou bližním? Církev přece pro své fungování potřebuje hlavně klid a pokoj!

Ačkoli právě to je na celém tom příběhu asi největší legenda. Jestli něco *neměli* křesťané prvních tří století, tak to byl právě klid a pokoj. Velmi nápadně právě v Judsku a okolí. Zanedlouho ale také po zbytku Římské říše. Pronásledování střídalo pronásledování. Dvě

nejhorší ze strany Římanů za ty tři století už od r. 64 po Kr. za Nerona. A za Domitina krátce před koncem prvního století.

Ale už dříve byli křesťané pronásledování také ze strany Židů. Také pod vedením královským hned po r. 40 po Kr. za Heroda Agrippy.

Tak je úsměvné, že Církev hledal klid a pokoj odsunutím apoštola Pavla mezi pohany. Když měla mnohem větší problémy. A kdyby to alespoň nebylo pořád tak strašně aktuální. Nakonec apoštolu Pavlovi není mnoho co v jeho teologii ani v jeho praxi vytknout. A z epištol i Skutků víme o obojím velmi mnoho!

Což nám taky zpětně vysvětluje, proč si ho Pán vybral jako svou „vyvolenou nádobu.“ Pavel totiž skutečně přijal mnoho nového za své – od Krista samého. A Kristovo také předával dál – slovem i skutkem. Vždyť vlastně přijal svého druhu také smrt pro Krista – že tři dny *nic* nejedl ani nepil, ale přežil, je svého druhu podstoupení Kristovy smrti, pohřbu a vzkříšení.

Ale proč Pavlovi uvěřili jeho křesťanští současníci? Ano, nám je to jasné, když se ohlížíme po dvou tisících letech zpátky. Ale v Pavlově době to bylo absurdní. Stejně jako bylo šokující, že skálou Církve byl Ježíšem vybrán Petr.

Ale Pavel byl *vyložený nepřítel* Krista a jeho Církve. Petr „jen“ pořád dokola selhával, nebránil se vlastní slabosti ani zlu ani hříchu. Pavel chtěl aktivně vraždit a vyhlazovat. A stejně ho mezi sebe tehdejší křesťané přijali překvapivě snadno – stačila Barnabášova přímluva. Ačkoli Pavel byl farizeus. Měl na rukou krev. A toužil ještě nedávno po další krvi právě křesťanské.

Tak je Pavlův příběh zvěstováním nejen jeho příkladu obrácení. Ale také schopnosti obrácení, konverze, reformy už prvotní církve. Zejména v tom Ananiášovi, který riskoval zcela osobně svůj život. „Jen“ proto, že uvěřil, že mu Pán přikázal jít za Pavlem, který do Damašku přijal právě zavírat a zabíjet křesťany. Ale stejně silně a překvapivě také snadno také v Jeruzalémě. Ačkoli se jim nejprve nechtělo a Pavlovi nevěřili. Ale stačilo, aby se za něj přimluvil Barnabáš – a mohl se s apoštoly podílet *na všem*.

Tak je dodnes příkladem také Pavel. Příkladem zapření sebe sama. Příkladem konverze, obrácení, metanoie, pokání. Příkladem zapření vlastní přirozenosti i osobnosti, protože příkladem zcela

zásadní změny příklonem ke Kristu. Bez čehož Církev prostě žít nemůže. Natožpak růst. O to silněji, že v Pavlovi šlo o zarytého a naprostého nepřítele Krista i křesťanů. Ale ono dodnes běhá i uprostřed církví mnoho podobných nejen heretiků, ale nenávistných, zahořklých, ničivých, sebespokojených i zcela bez zájmu na Kristu nebo Božím království.

Ale ani Pavlovo obrácení by se neobešlo bez Božího působení. Nakonec stejně jako v případě Petrově. A kohokoli dalšího. Nebýt Božího zásahu na Pavlově cestě do Damašku, Pavel by se křesťanem nikdy nestal. To aby bylo, stejně jako už za Abrama, na věky věků jasno, že lidské rozhodnutí je až *druhé* – vždy *až v reakci* na Boží jednání. Už co se týká náboženství, spásy, věčnosti. A proto i ve všem ostatním.

Ale úplně stejně by se to neobešlo bez těch, kteří již v Krista věřili. Bez těch, kteří směle riskovali život důvěrou Pánu, že vrah křesťanů je teď taky křesťanem. Tedy bez Ananiáše. Bez Barnabáše – Pavlova celoživotního nejbližšího spolupracovníka a přítele. Bez křesťanů, kteří byli ochotni jít „s kůží na trh“ pro dobro někoho jiného. Pro víru v Krista. Pro dobro Kristovy Církve.

A stejně žil od té doby také Pavel. Opakovaně byl zavřený ve vězení. Opakovaně byl mlácen, bičován, kamenován a ohrožen na životě. Stejně jako Pavel opakovaně troskotal – doslova s lodí i přeneseně.

A to je příklad víry bývalého *nepřítele* křesťanů a Krista. Příklad člověka, který toužil po *mordu* křesťanů. Kterého i raná Církev raději odklidila pryč, aby měla pokoj a klid.

Amen.

Píseň: NEZ326 – Ježíš hříšné přijímá